

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט נר מצוה

בג א מיי פ"ח מהל'
גירושין הלכה כה
סמנ עשין נ טו"ע א"ר"ע
סמנ יג ספ"ק יא:
בד ב מיי שם הלכה כה
טו"ע שם ספ"ק יב:
בה ג מיי פ"ג מהל'
סוטה הלכה י:
בד ד מיי שם הלכה ה:
כז ה מיי שם הלכה ז:
כח ו מיי שם הלכה י:
כט ז מיי שם הלכה ו:
ל ה מיי שם הלכה י
ופ"ק שם הלכה כה
סמנ עשין טו:
לא ט מיי שם פ"ג הלכה
כה:

[שנשא עקרה וזקינה וכו']. ומימה אמאי לא תנא איילוניות
זהדי עקרה וזקינה: **לא ישא אדם מעוברת**
חבירו. זירושלמי עליו הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם
וזעדה ימומים אל תבא ומודים חכמים לרבי אלעזר שאם היו לו

לא סופו. דכתיב^א תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו
רבנן: **לשגיגה זמנו**. לאחר כ"ד חדש ללידת הולד: והרובא. בחור.
כמו ילד (בראשית כה) רביא: מעוברת עלמו. שהיתה אשמו מעוברת וקניא
לה: או שופות. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: אשה ממור לממור.

כמוזה היו לו אשה וזניסן וממו זין
קניו לסתירה כבר נחלית לשמות:
מעוברת עצמו או שותה וכו'.
רש"י פי' ולא אמרינן
לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית
לן למקטליה מה איכפת לן נמתין
עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין
(דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין
ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת
הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות
את הולד והתם משמע טעמא דרבי
קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה
ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב

מעוברת חבירו ומינקת חבירו לא שותות
ולא נוטלות כתובה דברי ר' מאיר שהיה
רבי מאיר אומר **לא ישא אדם מעוברת**
חבירו ומינקת חבירו ואם נשא יוציא ולא
יחזיר עולמית וחכמים אומרים יוציא
וכשיגיע זמנו לכנוס יכנוס והרובא שנשא
עקרה וזקינה ואין לו אשה ובנים מעיקרא לא
שותה ולא נוטלת כתובה ר' אלעזר אומר
יכול הוא לישא אחרת ולפרות ולרבות
הימנה אבל **המקנא לארוסתו ולשומרת**
יבם שלו ומשכנסה נסתרה או שותה או לא
נוטלת כתובה **המעוברת ומינקת עצמו או**
שותה או לא נוטלת כתובה והרובא שנשא
עקרה וזקינה ויש לו אשה ובנים או שותה
או לא נוטלת כתובה **אשת ממור לממור**
ואשת נתין לנתין ואשת גר ועבד משוחרר
ואיילוניות או שותה או לא נוטלת כתובה
קתני מיהא איילוניות תיובתיה דרב נחמן
אמר לך רב נחמן תנאי היא ואנא דאמרי
כי האי תנא דתניא **ר' שמעון בן אלעזר**
אומר איילוניות לא שותה ולא נוטלת כתובה
שנאמר ונקתה וגורעה זרע מי שדרכה
להזרוע יצאתה זו שאין דרכה להזרוע ורבנן
האי ונקתה וגורעה זרע מאי עבדי ליה מיבעי
להו לכדתניא **ונקתה וגורעה זרע** שאם
היתה עקרה נפקדת דברי ר' עקיבא אמר
לו ר' ישמעאל אם כן יסתרו כל העקריות
ויפקדו וזו הואיל ולא נסתרה הפסידה אם
כן מה תלמוד לומר ונקתה וגורעה זרע
שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוה
נקבות יולדת זכרים קצרים יולדת ארוכים
שחורים יולדת לבנים: אשת ממור לממור:
פשיטא מהו דתימא אפוישי פסולין לא ליפוש
קא משמע לן: אשת גר ועבד משוחרר
ואיילוניות: פשיטא מהו דתימא דבר
אל בני ישראל ולא גרים קמ"ל ואימא הכי
נמי ואמרת רבויא הוא: אשת כהן שותה
כו': **הוא** (אשת כהן שותה) פשיטא מהו דתימא
והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה

(א) צימות לו. (ב) מוספתא
ריש פ"ה ע"ג א. (ג) [נס
מסופתא]. (ד) זכרות לא:
ושם מולפת השטות ועי'
מוס' לעיל כד. ד"ה ורי יונקן
וכי ועי' מוס' מנחות ח:
ד"ה מאי האכל וכו' וי"ע,
(ה) רש"ל מ"ו, (ו) [שיך לעמי'
הקודם. רש"ל, (ז) [במסכת ח:
(ח) [במסכת ט, (ט) ועי'
היטב צדשי' דמסנה דלעיל
כד. ד"ה אשת קרים ועי'
רש"ל, (י) כן גירסת רש"ל
אלב גירסת רש"ל דה"ל עם
דבור דלעיל, (יא) עי'
זירושלמי קדמי' אילוניות,
(יב) רש"ל, (יג) ז"ל דהא.

תורה אור השלם

- ואם לא נטמאה
האשה ונתרה והיא
ונקתה ונתרה ור"ע
במדרב ה כח
2. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש
בי תשעה אשתו ונקתה
בו מעל: במדרב ה יב
3. ושבב איש אתה
שבתה ובעלם ויהי
איש ונתרה והיא
נטמאה ועד אין קה והוא
לא נתפשה:
במדרב ה יג

הגהות הב"ח

(א) נמי משוחרר פשיטא
כ"ל ומינה ואילוניות
נמחק:

מוסף רש"י

מעוברת חבירו ומינקת
חבירו. אשה שמת בעלה
והיא מעוברת או מניקה,
אסורה להנשא עד כ"ד
חדש, שכן פסק יונק
(בימות לו).

תוספות שאנין

ואילוניות במע' אמה
לקייה ולא חזיא ל"ה:
ואשת ממור לממור כלומר
אשה הראויה לממור
ונשאת לממור וקניא לה
ונסתרה ל"ה אילוניות או
שותה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בביש לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
ווקנה: ולא ליפוש
בפסולין פ"ה לא נעשה
שלום ביניהם לא יפרה ולא
ירבה הואיל וכל דורותיו
ממורים: מ"ד והיא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דתימא פרשה סוטה על
כרחיך באשת ישראל קיימא
מדיכתיב והיא משמע זו
היא דכי לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ועבר עליו
דהיכ' דמספקא לן בהן אם
נטמאה אי לא [נטמאה]
שותה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ל"ה.
במתנונה דרך אברים שאין
מתנונה במעיים אלא
ראשה ורואר אברים כבדים
עליה מ"ד (ז). מ"ד מבלעדי
אישיך כו' משמע דאשה
בה הכי הוא קא משמע לן
דלמי שקדמה שכיבתו
לבעול הוא דתאז וסריס
בה הכי הוא ועי' דלא
בר איורועי הוא ובסריס
חמה קאמר דמותו לקיימה
ולא בסריס אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פצוה דכה ל"ה.

(א) נכלה דל"ל מ"ד הא לאו
זכות תלה לה וכו' ולתן מיהא
ליסתר ועי' בש"י.

מותרת וזו הואיל ונתפשה
ומותרת לבעלה: פשיטא אמר רב
הונא במתנוונה מתנוונה הא בדקוה
מיה **במתנוונה דרך אברים** מהו דתימא
הא זנויי זנאי והא דלא בדקוה
מיה כי אורחיה משום דבאונס זנאי
ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא
אישך אמר רחמנא
והאי לאו בר הכי הוא קא משמע לן:
על ידי כל עריות מקנין: פשיטא
מהו

לשמה כשרה ואינו מטמא לשמה פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז.)
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב
לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין (דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין (דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב

לשמה כשרה ואינו מטמא לשמה פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז.)
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין (דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב

לשמה כשרה ואינו מטמא לשמה פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז.)
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין (דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב

לשמה כשרה ואינו מטמא לשמה פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז.)
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין (דף יז.) האשה היוצאה ליהרג אין ממתניין לה עד שמלד והתם גזירת הכתוב הוא וממו גס שנייה לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב